

ПРЕДГОВОР

Човек и Природа се знају већ један, неки кажу и два милиона година. Дуго времена су живели у потпуном складу, без несугласица. Човек се хранио оним што му је она нудила и боравио у заклонима које му је пружала.

Невоље су почеле онда када се људски род намножио и почео насељавати целу планету, па и она подручја на којима се повремено испољава исконска снага Земље - вулканска активност и јако потресање тла.

Једно од таквих делова површине Земље је средоземноморско подручје, коме припадају и простори које су населили наши далеки преци. Приметили су људи да им ту прети опасност, али изазов је био јачи, јер ко би напустио те дивне пределе, пребогате природним богатствима.

Дуго времена је било потребно док су људи коначно схватили да за разна подручја на површини Земље постоје одређени кодекси понашања, са захтевима које треба испунити, да би се на њима безбедно живело. Тешко је било схватити шта Природа уствари тражи и поручује преко штетних последица које изазивају повремене земљотреси на овим просторима.

Ипак, бројним изучавањима и испитивањима, која су вршена након катастрофалног земљотреса 1969.г., дошло се до низа сазнања потребних за утврђивање стандарда за безбедно живљење. Био је то мукотрпан рад подређен само једном циљу - сазнати шта је на овим просторима допуштено, а шта не.

Ова монографија представља управо синтезу тих сазнања. Аутор је на основу многобројних резултата истраживања и испитивања многих стручњака разних профила, у којима је и сам сво време учествовао, сагледао, анализирао и приказао све битне параметре који дефинишу сеизмичност и сеизмичку угроженост појединих делова овога региона, зависно од разних видова сеизмогеолошких услова који су на њима присутни.

Као и у свим другим случајевима, у којима су познати узрочници штета, тако и у заштити од штетних последица земљотреса најзначајније место заузимају превентивне мере. Оне имају смисла ако се примене благовремено.

Значај ове монографије је управо у томе што стручњацима за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање парасеизмичке изградње пружа потребне информације за организовање и спровођење рационалне и економски оправдане сеизмичке превентиве. Оне испуњавају захтеве техничких норматива у нашој законској регулативи, као и захтеве садржане у Предстандарду ЕУРОКОДА 8-ме Европске заједнице, који третирају проблематику сеизмичке превентиве.

Схватајући чињеницу да, поред заштите грађевина од рушилачког дејства земљотреса, треба мислити и на људе који у њима живе и који се боје, аутор је значајки заокружио садржај ове монографије и упознавањем житеља на овим просторима са правом сликом збивања, која ће се десити у разним условима типова објеката и интензитета земљотреса у време неких неминовних будућих земљотреса. Тиме ће бити превазиђен паничан страх од непознатог, јер знајући да живе и раде у зградама грађеним према постојећим условима, у којима последице земљотреса нису кобне, немају разлога да страхују за своје животе.

Земљотреси су на одређеним деловима земљине површине неминовност, део њеног живота. Јављали су се на њима у далекој прошлости, а јављаће се ту и до далеке будућности, још милионима година.

Бањалучки регион је једно од ретких таквих подручја у свету које је у томе погледу свестрано изучено, а постигнута сазнања приказана у овој монографији, за коју се може рећи да је прави приручник за живот без страха од земљотреса - ако се поруке из њега остварују.

Др Борис Сикошек